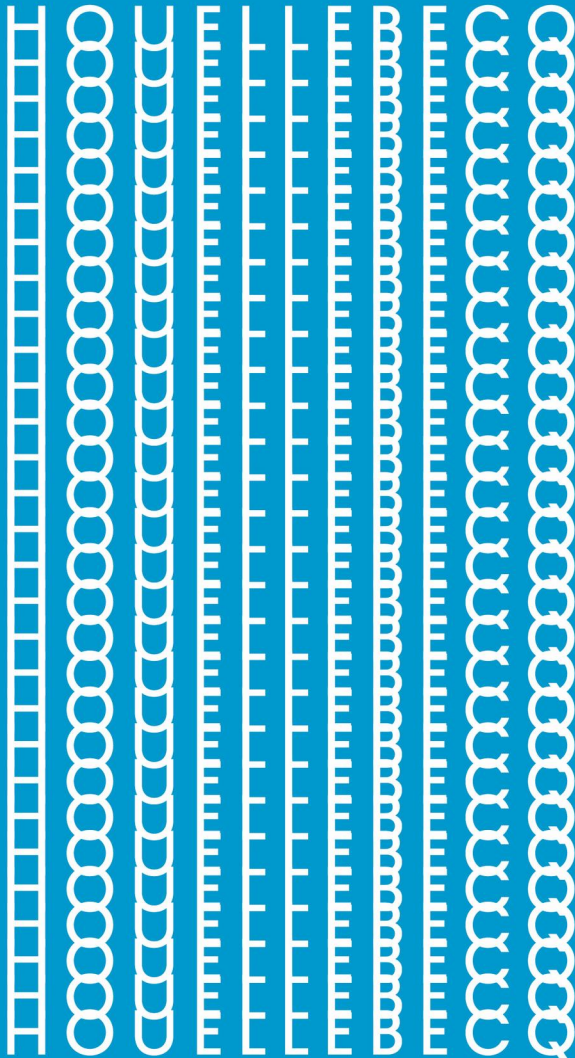

INAQUE

Preklad
Aňa Ostrihoňová

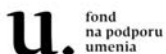

Michel Houellebecq

Zničit'

Preklad tejto knihy vo forme štipendia podporil
z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Michel Houellebecq
ANÉANTIR

COPYRIGHT © Michel Houellebecq and Flammarion, Paris 2022

TRANSLATION © Aňa Ostrihoňová 2022

COPYEDITING Martina Kubealaková, Ivan Adamec

COVER © Barbora Šajgalíková

SLOVAK EDITION © Inaque 2022

ISBN 978-80-8207-186-6

ISBN e-book 978-80-8207-187-3

Not for sale in the Czech republic

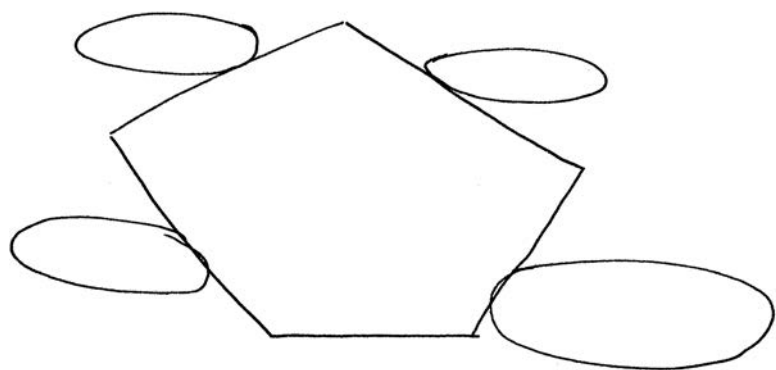
Michel Houellebecq

Zničit'

INAQUE

செய்யும்படி, காண்பது
காண்பது அது பற்றி அம்மாதிரியும்
நீர் அங்குள்ளிருந்து
செய்யும்படி போகும்

JEDEN

V niektoré pondelky koncom novembra alebo začiatkom decembra má človek, hlavne, keď je slobodný, pocit, že stojí v predsieni smrti. Na letnú dovolenku sa už dávno zabudlo, nový rok je ešte ďaleko; ničota je nezvyčajne blízko.

Bastien Doutremont sa v pondelok 23. novembra rozhodol ísť do práce metrom. Keď vystúpil na stanici Porte de Clichy, ocitol sa pred nápisom, ktorý nedávno spomínalo viacero jeho kolegov. Bolo niečo po desiatej ráno; nástupište bolo opustené.

Už ako tinedžer sa zaujímal o grafity v parížskom metre. Často ich fotil svojím zastaraným iPhonom – Apple už musel vydať 23. generáciu, on sa zastavil pri 11. Fotografie mal uložené podľa staníc a liniek, v počítači im vytvoril množstvo priečinkov. Bolo to hobby, ale uprednostňoval jemnejší, no v podstate brutálnejší výraz *kratochvíľa*. Jedno z jeho obľúbených grafitov bol nápis naklonenými jasnými písmenami, ktorý objavil uprostred dlhej bielej chodby na stanici Place d'Italie a energicky hlásal „Čas neprejde!“.

Plagáty akcie „Poézia dopravného podniku RATP“ s lebdobolými nezmyslami, ktoré na istý čas zaplavili všetky parížske stanice a prostredníctvom kapilár prenikli do niektorých vozňov, vyvolali viac rozhnevaných reakcií cestujúcich. A tak na stanici Victora Huga odhalil nápis: „Dožadujem sa čestného titulu kráľa Izraela. Nemôžem inak.“ Na stanici Voltaire bol nápis agresívnejší, trýznivejší: „Definitívny odkaz všetkým telepatom a všetkým Stéphanom, ktorí sa mi chcú votrieť do života, znie: NIE!“

Nápis na stanici Porte de Clichy v skutočnosti nebol grafit: hrubé, obrovské, dva metre vysoké písmená vymalované načierno sa ťahali po celej dĺžke nástupišta v smere na stanicu Gabriel Péri-Asnières-Gennevilliers. Dokonca ani z opačnej strany ho nebolo vidieť vcelku, hoci si dokázal text prečítať: „Prežili monopoly / v srdci metropoly.“ Nebolo na tom nič znepokojivé či explicitné; napriek tomu šlo o niečo, čo by mohlo vyvolať záujem tajnej služby DGSI,

ako všetky záhadné, nejasne výhražné odkazy, ktoré už niekoľko rokov zaplavujú verejný priestor a nemožno ich pripísať žiadnemu jasne zaradenému politickému zoskupeniu, pričom najpozoruhodnejším a najznepokojujúcejším príkladom boli odkazy na internete, za ktorých skúmanie bol momentálne zodpovedný.

Na stole našiel správu z lexikologického laboratória; prišla prvou rannou donáškou. Pri laboratórnom preskúmaní dôkazných správ sa podarilo izolovať päťdesiattri písmen – abecedných znakov, nie ideogramov; vďaka rozstupom medzi písmenami ich rozdelili do slov. Potom sa pokúsili vytvoriť bijekciu s existujúcou abecedou, ako prvú použili francúzštinu. Nečakane sa ukázalo, že by to mohlo sedieť: ak sa k dvadsiatim šiestim základným znakom pridajú znaky s diakritikou, ligatúrou alebo so sedilou, dokopy je ich štyridsaťdva. Zvyčajne sa pripočíta aj jedenásť interpunkčných znamienok a výsledkom je päťdesiattri znakov. Išlo o klasické dešifrovanie, pri ktorom sa priraduje jeden znak zo správy k znaku z francúzskej abecedy. Žiaľ, po dvoch týždňoch úsilia sa ocitli v slepej uličke: prostredníctvom známych šifrovacích systémov sa im nepodarilo vytvoriť žiadnu zhodu; od založenia laboratória sa to stalo prvýkrát. Šírenie správ na internete, ktoré si nikto nevie prečítať, bolo zjavne absurdné, určite existovali adresáti; ale akí?

Vstal, urobil si espresso a so šálkou v ruke pristúpil k oknu. Od múrov súdu sa odrážali oslepujúce lúče. Nikdy nenašiel žiadnu zvláštnu estetickú hodnotu v neštruktúrovanom prepojení gigantických sklenených a oceľových hranolov týčiacich sa nad blatistou pochmúrnou krajinou. V každom prípade cieľom architektov nebola krása ani príjemnosť, ale skôr predvedenie určitej technickej dômyselnosti – akoby šlo predovšetkým o predvádzanie sa pred potenciálnymi mimozemšťanmi. Bastien si nepamätal historické budovy na Quai des Orfèvres 36, a tak na rozdiel od starších kolegov nepocítoval žiadnu nostalgiu; ale bolo nutné uznať, že štvrt „nové Clichy“ každým dňom smerovala k jednoznačnej a čistej urbanistickej katastrofe;

nákupné centrum, kaviarne a reštaurácie, plánované v pôvodnom projekte, nikdy nevznikli a odpočinúť si počas dňa mimo kancelárie v nových priestoroch bolo takmer nemožné; naopak, zaparkovať nebol najmenší problém.

Asi o päťdesiat metrov nižšie na parkovisku pre návštevy zastavil Aston Martin DB11; Fred teda prišiel. U geeka ako Fred, ktorý si mal logicky zaobstarat' Teslu, bola zvláštnou vernosť staromódnemu čaru spaľovacieho motora – niekedy zostal sedieť v aute celé minúty ukolísaný vrčaním svojich dvanástich valcov. Vystúpil a zabuchol za sebou dve re. Cez kontroly pri vchode sa sem dostane do desiatich minút. Dúfal, že Fred má nejaké správy; bol v skutočnosti jeho poslednou nádejou, že na najbližšej porade bude môcť oznámiť nejaký posun.

Keď ich DGSI pred siedmimi rokmi zamestnala ako do dávatel'ov – za viac ako pohodlný plat pre mladých bez diplomu alebo akejkoľvek skúsenosti v odbore –, pracovný pohovor bol ukážkou ich schopnosti nabúrat' sa do rôznych internetových stránok. Pred približne pätnástimi zamestnancami Brigády vyšetrovania podvodov v informačných technológiách a iných technických oddelení ministerstva vnútra, ktorí sa zišli s týmto cieľom, vysvetlovali, ako môžu jednoduchým kliknutím po nabúraní sa do národnej databázy osôb RNIPP deaktivovať alebo aktivovať kartu zdravotného poistenia; ako sa dokážu dostať do vládnej daňovej databázy a jednoducho zmeniť výšku deklarovaných príjmov. Dokonca im predviedli – hoci to bolo náročnejšie, keďže prístupové kódy sa pravidelne menili –, ako po infiltrácii do národnej databázy genetických vzoriek FNAEG dokážu zmeniť alebo zničiť profil DNA dokonca aj v prípade odsúdenej osoby. Ale rozhodli sa mlčať o tom, ako sa im podarilo nabúrat' do systému jadrovej elektrárne v Chooz. Za štyridsaťosem hodín systém ovládli a mohli by spustiť núdzové odstavenie reaktora a tak pripraviť niekoľko francúzskych departementov o elektrinu. Nemohli však vyvolať veľkú jadrovú reakciu – preniknutiu do aktívnej zóny reaktora bránil 4096-bitový šifrovací kód, ktorý sa im nepodarilo prelomiť. Fred mal nový krekovací softvér, ktorý sa pokúšal rozbehať; ale v ten deň spoločne prišli na to, že možno

zašli príďaleko; stiahli sa, vymazali všetky stopy po vniknutí a už nikdy sa o tom nerozprávali – s nikým, ani spolu. V tú noc mal Bastien nočnú moru, v ktorej ho prenasledovali obludné monštruózne chiméry vyskladané z častí rozkladajúcich sa novorodencov; na konci sna sa mu zjavilo jadro reaktora. Niekoľko dní sa nevideli ani si nevolali a pravdepodobne práve vtedy prvýkrát zauvažovali o tom, že by sa dali do služieb štátu. Hrdinami ich mladosti boli Julian Assange a Edward Snowden, takže spolupráca s orgánmi nebola nijaká jasná voľba, no kontext po roku 2015 bol dosť špecifický: francúzske obyvateľstvo po rôznych smrtiacich islamistických atentátoch začalo podporovať políciu a armádu a dokonca k nim pocítilo istú náklonnosť.

Fred si po roku zmluvu s DGSI nepredĺžil; založil si firmu Distorted Visions, ktorá sa špecializovala na digitálne špeciálne efekty a počítačovú grafiku. Na rozdiel od neho Fred v hĺbke duše nebol skutočným hekerom; nikdy naozaj necítil trochu analogické potešenie zo špecifického slalomu, ktoré zažíval pri obíehaní firewallov, ani megalomanské vzrušenie, ktoré ho zaplavilo, keď zaútočil hrubou silou, mobilizujúc tisíce počítačov na dešifrovanie zvlášť komplikovaného kódu. Fred bol podobne ako jeho učiteľ Julian Assange predovšetkým rodený programátor schopný zvládnuť najsofistikovanejšie jazyky, ktoré sa neustále objavujú na trhu – a svoju schopnosť využil na písanie algoritmov vytvárajúcich absolútne inovatívne formy a textúry. Často sa spomínajú špičkové francúzske technológie v oblasti letectva alebo vesmírneho výskumu, no zriedka sa hovorí o digitálnych špeciálnych efektoch. Fredovu spoločnosť pravidelne oslovovali na spoluprácu na najväčších hollywoodskych kasových trhákoch; päť rokov po založení bola tretou najväčšou na svete.

Keď vstúpil do kancelárie a sadol si na pohovku, Doutremont okamžite pochopil, že nemá dobré správy.

„Bastien, v skutočnosti ti nemôžem povedať nič potešujúce,“ potvrdil Fred. „No, začal by som prvou správou, viem, že tá vás nezaujíma; no video je aj tak dosť zvláštne.“

Prvý pop-up si DGSI nevšímal; v podstate parazitoval na stránkach s letenkami a rezerváciami hotelov. Rovnako ako

ďalšie dva ho tvorili päťuholníky, kruhy a riadky textu v nerozlúštiteľnej abecede. Keď ste klikli na ktorúkoľvek časť okna, spustilo sa video. Nasnímané bolo staticky zhora; šlo o asi desaťminútový záber. Až k obzoru sa ťahala obrovská lúka s vysokou trávou, obloha bola úplne jasná – krajina pripomínala niektoré štáty amerického Západu. Pod vplyvom vetra sa na trávnom povrchu tvorili dlhé rovné čiary, ktoré sa krížili a vykreslili trojuholníky a mnohouholníky. Vietor stíchol, tráva sa pokojne ťahala až k obzoru; potom opäť zafúkal vietor a mnohouholníky sa preskupili, rozdeľujúc krajinu donekonečna. Bolo to krásne, ale nevyvolávalo to žiadne zvláštne znepokojenie; hluk vetra nebol nahratý, geometrické usporiadanie sa dialo v úplnom tichu.

„V poslednom čase sme pre vojnové filmy točili veľa scén na rozbúrenom mori,“ povedal Fred. „Trávnatá plocha tejto veľkosti sa modeluje viac-menej ako podobne veľká vodná plocha – nie oceán, skôr veľké jazero. S istotou ti môžem povedať, že geometrické tvary na tomto videu sú nemožné. Museli by sme predpokladať, že v tom istom čase fúka vietor z troch rôznych strán – a v niektorých momentoch dokonca zo štyroch. Nepochybujem, že ide o počítačom vytvorený obraz. Ale znepokojuje ma fakt, že nech obraz akokoľvek zväčším, počítačové steblá trávy stále vyzerajú ako skutočné; a to normálne nie je možné. V prírode neexistujú dve rovnaké steblá trávy; sú nepravidelné, majú drobné nedostatky, špecifický genetický odtlačok. Náhodne sme si vybrali tisíc stebiel trávy z videa a zväčšili sme ich; všetky sú iné. Som ochotný sa stavať, že aj milión stebiel trávy sa navzájom líši; je to šialené, robil to blázon; v Distorted by sme to možno spravili, ale takáto dlhá sekvencia by nám zabrala mesiace výpočtového času.“

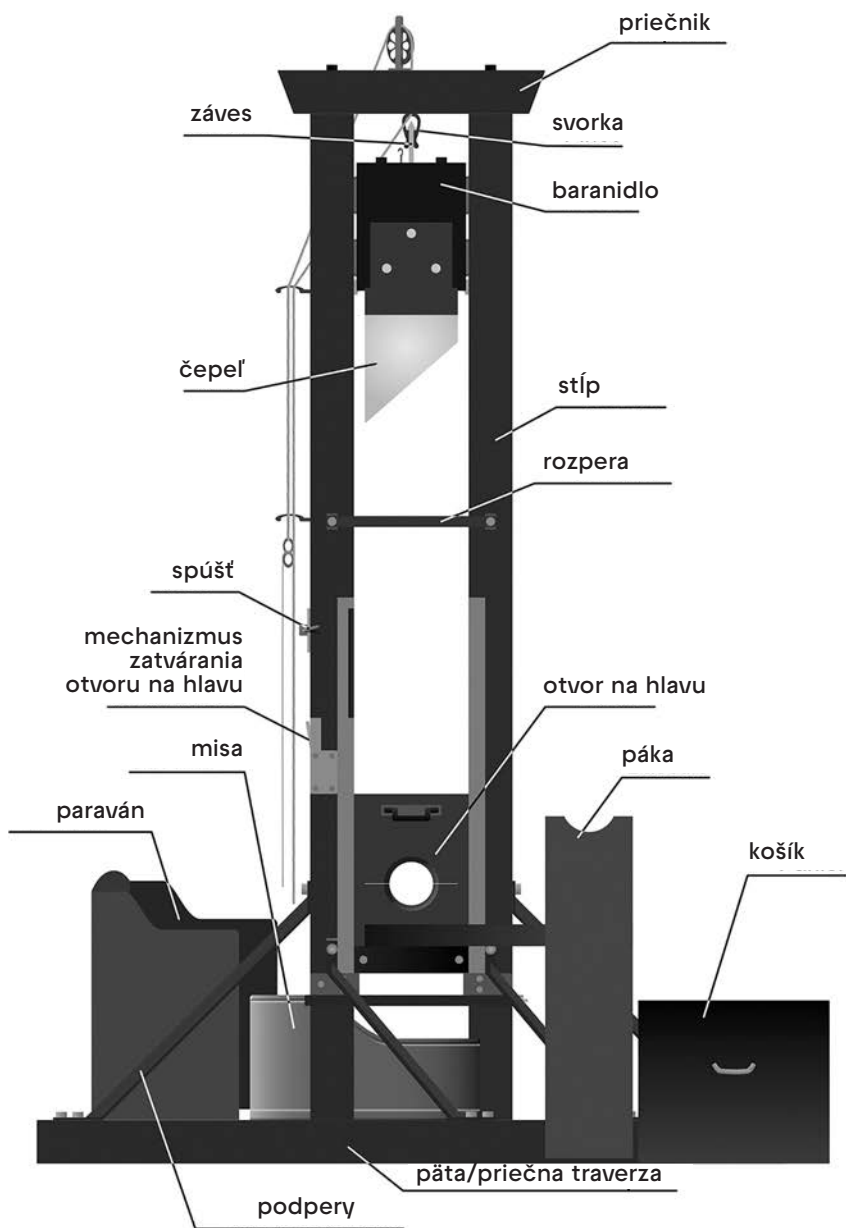
Na druhom videu stál Bruno Juge, minister hospodárstva a financií a od začiatku volebného obdobia aj minister pre rozpočet, s rukami zviazanými za chrbtom uprostred záhrady, ktorá sa musela nachádzať v zadnej časti nejakej stavby. Zvlnená okolitá krajina pripomínala normandské Švajčiarsko a na jar sa musela zelenáť, ale momentálne boli stromy holé, takže bola zachytená pravdepodobne koncom jesene alebo začiatkom zimy. Minister mal tmavé nohavice od obleku a bielu košeľu s krátkymi rukávami bez kravaty, pritenkú na toto ročné obdobie – mal zimomriavky.

V ďalšom zábere bol oblečený v dlhom čiernom plášti a špicatej kapucni a vyzeral ako kajúnci počas Veľkej noci v Seville; počas inkvizície nosili tento typ pokrývky hlavy na znak verejného poníženia aj odsúdenci na smrť. Dvaja rovnako oblečení muži – na špicatej kapucni mali dva otvory na oči – ho chytili pod pazuchy a odvedli.

Na konci záhrady ministrovi prudko strhli pokrývku hlavy, niekoľkokrát zažmurkal, aby si privykol na svetlo. Ocitli sa na úpäť trávnatého kopčeka, na ktorého vrchole stála gilotína. Pri pohľade na ňu sa na tvári Bruna Juga neobjavil strach, len mierne prekvapenie.

Zatiaľ čo jeden z dvoch mužov prinútil ministra kľaknúť si, strčil mu hlavu do otvoru a spustil mechanizmus zatvárania, druhý muž zasúval čepeľ do baranidla, ťažkej liatinovej konštrukcie, ktorá mala zabezpečiť stabilitu padajúcej čepele. Pomocou lana natiahnutého cez kladku spoločne vytiahli zariadenie pozostávajúce z baranidla a čepele na priečnik. Zdalo sa, že Bruna Juga postupne ovládol veľký, no skôr všeobecný smútok.

Po niekoľkých sekundách, počas ktorých minister na chvíľu zavrel a otvoril oči, jeden z mužov gilotínu spustil. Čepeľ dopadla za dve alebo tri sekundy, odsekla hlavu, do misy vytryskol prúd krvi a hlava sa kotúľala po trávnom svahu, až sa zastavila pred kamerou, niekoľko centimetrov od objektívu. V ministrových vytreštených očiach sa teraz zračilo obrovské prekvapenie.

Pop-up s prepojeným videom zavalil vládne informačné stránky ako napríklad www.impots.gouv.fr alebo www.servicepublic.fr. Bruno Juge sa o ňom rozprával najskôr s kolegom z vnútra, ktorý naň upozornil DGSI. Následne bol informovaný predseda vlády a záležitosť sa dostala k prezidentovi. Médiá nedostali žiadne oficiálne vyhlásenie. Doteraz boli všetky pokusy o odstránenie videa neúspešné – okno sa vždy po niekoľkých hodinách, niekedy po niekoľkých minútach objaví znova zverejnené z inej IP adresy.

„Môžem ti povedať,“ pokračoval Fred, „že video sme pozerali celé hodiny, zväčšili sme ho na maximum, najmä záber na dekapitované telo vo chvíli, keď z krčnej tepny vystrekne krv. Zvyčajne, keď si to dostatočne zväčšíš, všimneš si geometrickú pravidelnosť, umelé mikrovzory – väčšinou dokonca aj zistíš, akú rovnicu použili. Tu však nie je nič: môžeš zväčšovať, koľko chceš, stále je to chaotické, nepravidelné, presne ako skutočný rez. Natolko ma to posadlo, že som o tom hovoril s Bustamantom, šéfom spoločnosti Digital Commando.“

„To je vaša konkurencia, nie?“

„Áno, sme v podstate konkurenti, ale vychádzame spolu dobre, na niektorých filmoch sme spolupracovali. Nezameriavame sa úplne na to isté: sme lepší v imaginárnej architektúre, vytváraní digitálnych davov a tak podobne. Ale pokiaľ ide o špeciálne gore efekty, organické príšery, zmrzačenia, dekapitácie, sú lepší. A Bustamante bol rovnako ohromený ako ja; netuší, ako to mohli spraviť. Keby mal človek vypovedať pod prisahou na súde a, samozrejme, keby nešlo o ministra, ale nejakého niemanda, myslím si, že by prisahal, že šlo o skutočné státie...“

Nastalo ticho. Bastien sa zahľadel z okna, pohľadom opäť kĺzal po obrovských sklenených a oceľových hranoch. Budova bola rozhodne pôsobivá, za jasného počasia dokonca desivá; v prípade súdu bolo asi potrebné, aby v obyvateľoch jeho sídlo vzbudzovalo strach.

„No a tretie video si videl tiež,“ pokračoval Fred. „Dlhý záber s ručnou kamerou v železničných tuneloch. Dost znepokojujivé so zvýraznenou žltou. Soundtrack je klasický industriálny metal. Iste, ide o počítačom vytvorený obraz, žiadne desať metrov široké koľajnice ani päťdesiat metrov

vysoké rušne neexistujú. Je to dobre urobené, dokonca veľmi dobre, veľmi dobrá počítačová grafika, ale nie je to také pôsobivé ako ostatné videá, v Distorted by sme to spravili asi za dva týždne.“

Bastien sa naňho znova pozrel. „Na tretej správe nie je znepokojujúci obsah, ale spôsob jej šírenia. Teraz nezaútočili na vládne stránky, ale na Google a Facebook; teda na ľudí, ktorí majú prostriedky na obranu. A zarážajúca je agresivita a prudkosť útoku. Odhadujem, že ich botnet ovláda najmenej sto miliónov zombie počítačov.“ Fred sa sthol; zdalo sa mu to nemožné, nezodpovedalo to rozsahu, aký poznali. „Viem,“ pokračoval Bastien, „ale veci sa zmenili a v istom zmysle sú pre pirátov jednoduchšie. Ľudia si stále zo zvyku kupujú počítače, ale k sieti sa pripájajú len cez smartfón a počítač nechávajú zapnutý. Práve teraz máš na svete stovky miliónov, možno miliardy nečinných zariadení, ktoré len čakajú na ovládanie botom.“

„Mrzí ma, že ti nemôžem pomôcť, Bastien.“

„Pomohol si mi. O siedmej sa stretávam s Paulom Raisonom, človekom z ministerstva hospodárstva. Pracuje v kancelárii ministra, je to môj spravodajca v tomto prípade; teraz už viem, čo mu mám povedať. Po prvé: ide o útok neznámych ľudí. Po druhé: dokážu vytvoriť digitálne špeciálne efekty, ktoré najlepší odborníci v tejto oblasti považujú za nemožné. Po tretie: dokážu zmobilizovať neuveriteľnú výpočtovú silu, prevyšujúcu všetko, čo sme doteraz poznali. Po štvrté: ich motívy nie sú známe.“

Znovu zavládlo ticho.

„Aký je Raison?“ spýtal sa napokon Fred.

„Je fajn. Vážny, vôbec nie vtipný, úprimne povedané, dokonca trochu strohý, ale je rozumný. Ľudia v DGSI ho poznajú – no, spomenú si skôr na jeho otca Édouarda Raisona. Pracoval tu celý život, pred takmer štyridsiatimi rokmi začínal v bývalej Všeobecnej spravodajskej službe. Rešpektovali ho, mal na starosti veľké prípady, prípady na najvyššej úrovni, ktoré sa priamo týkali bezpečnosti štátu. Jeho syn sem tak trochu patrí. Inak, klasicky skončil ENA, pracuje ako finančný inšpektor, ale pozná špecifiká našej práce a nie je voči nám a priori nepriateľský.“